

CESKOSLOVENSKA
SOCIALISTICKA
REPUBLIKA
(19)

ÚRAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVEDČENIU

239827

(11) (E1)

(51) Int. Cl.⁴
C 09 K 3/00

(22) Prihlásené 28 05 84
(21) (PV 3989-84)

(40) Zverejnené 13 06 85

(45) Vydané 15 06 87

(75)
Autor vynálezu

KORDÍK JOZEF, PRIEVIDZA; KOVALČÍK ŠTEFAN ing.,
RIMAVSKÁ SOBOTA; ŽIAK JOZEF ing., PRIEVIDZA; SLOVINSKÝ JÁN,
RIMAVSKÁ SOBOTA; PAULOVIC MILAN ing., PRIEVIDZA

(54) Zmesný prostriedok na uvoľňovanie skrutkových spojov

1

Zmesný prostriedok na uvoľňovanie skrutkových spojov na báze kvapalných uhl'ovo-díkov, ktorý pozostáva z 85 až 98 hmot. dielov aspoň jednej ropnej frakcie s počtom uhlíkov v retazci 9 až 16 s teplotou tuhnutia pod 0 °C a so začiatkom destilácie nad 50 °C, z 1 až 10 hmot. dielov etanolu a z 0,5 až 8 hmot. dielov neónového tenzidu.

2

Vynález sa týka zmesného prostriedku uvoľňovanie skrutkových spojov s komplexným účinkom na báze kommerčne vyrábaných komponentov.

Skrutkové spoje podliehajú va väčšine značnej korózii, a to ako vplyvom atmosféry, tiež aj kvapalných a mechanických nečistôt, ktorými sa v priebehu prevádzky tieto spoje zanášajú. Ich uvoľňovanie je fyzicky namáhavé a značne právne, pričom často dochádza aj k znehodnoteniu závitového spoja, ale aj príslušnej konštrukčnej časti alebo dielu. Bežne používané prostriedky, ako je nafta alebo petrolej, nie sú vždy dosť účinné, najmä vplyvom príomnej vlhkosti na skrutkovom spoji.

Podstatou vynálezu je zmesný prostriedok na uvoľňovanie skrutkových spojov na báze kvapalných uhľovodíkov, ktorý pozostáva z 85 až 98 hmot. dielov aspoň jednej ropnej frakcie s počtom uhlíkov v retazci 9 až 16, s teplotou tuhnutia pod 0 °C a so začiatkom destilácie nad 50 °C, z 1 až 10 hmot. dielov etanolu a z 0,5 až 8 hmot. dielov neiónového tenzidu.

Prostriedok podľa vynálezu má komplexný účinok spočívajúci predovšetkým vo zvý-

šenej vzlínavosti, zlepšenej zmáčavosti a v účinku i na zvlhnuté materiály. Naviac nepôsobí ani na náterové hmoty aplikované na kovových materiáloch. Komponenty sú cenovo nenáročné a jeho príprava spočíva len v jednoduchej homogenizácii.

Ako ropnú frakciu je výhodné používať kommerčné zmesi uhľovodíkov, ako sú nafta, petrolej ap., alebo sa môžu používať zámerne pripravené zmesi uhľovodíkov.

Na používaný etanol nie sú kladené osobitné požiadavky, okrem čo najnižšieho obsahu vody. Možno používať etanol denaturovaný prakticky lubovolným denaturačným prostriedkom, keď jeho výsledná koncentrácia v prostriedku podľa vynálezu bude veľmi nízka. Rovnako možno použiť i syntetický etanol.

Z neiónových tenzidov sú najaktuálnejšie tie, ktoré majú dobré zmáčacie účinky, ako sú napr. etoxylované vyššie mastné alkoholy.

Medzi dôležité vlastnosti prostriedku podľa vynálezu patrí vzlínavosť, ktorá sa odskúšava na štandardne skorodovanom materiále. Výsledky pokusov a zloženie použitého prostriedku sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

pokus č.	zloženie prípravku	vzlínavosť mm . min ⁻¹
1	petrolej	10
2	97 hmot. dielov — petrolej 1 hmot. diel — tenzid 2 hmot. diely — etanol	13
3	88,1 hmot. dielu — nafta 7,2 hmot. dielu — tenzid 4,7 hmot. dielu — etanol	12
4	43,3 hmot. dielu — petrolej 41 hmot. dielov — nafta 7,2 hmot. dielu — tenzid 8,5 hmot. dielu — etanol	13

Ve všetkých pokusoch ako neiónový tenzid sa použijú pre porovnatelnosť výsledkov etoxylované vyššie mastné alkoholy (SLOVASOL SF). Prípravok je dobre aplikovateľný i na vlhké materiály.

Na pokusy bol použitý petrolej PS-2 (ČSN 65 6572) a motorová nafta NM — 4 (ČSN 65 6506), pričom teplota tuhnutia a teplota začiatku destilácie zodpovedali podmienkam uvedeným v ČSN.

PREDMET VYNÁLEZU

Zmesný prostriedok na uvoľňovanie skrutkových spojov na báze kvapalných uhľovodíkov, vyznačujúci sa tým, že pozostáva z 85 až 98 hmot. dielov aspoň jednej ropnej frakcie s počtom uhlíkov v retazci 9 až 16, s

teplotou tuhnutia pod 0 °C a so začiatkom destilácie nad 50 °C, z 1 až 10 hmot. dielov etanolu a z 0,5 až 8 hmot. dielov neiónového tenzidu.